Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/1176

18.6.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2025/1176

(2025. gada 23. maijs),

ar ko nosaka pirmskvalifikācijas un piešķiršanas kritērijus izsolēm par atjaunīgās enerģijas apguvi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1735 (2024. gada 13. jūnijs) par pasākumu satvara izveidi Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1724 ([1]), jo īpaši tās 26. panta 3. punktu,

tā kā:

(1) Regula (ES) 2024/1735 nosaka pasākumus, kuru mērķis ir kāpināt Savienības neto nulles emisiju tehnoloģiju un to galveno komponentu izgatavošanas jaudu. Minētajiem pasākumiem būtu jāpalielina neto nulles emisiju tehnoloģiju nozares konkurētspēja, jāpiesaista investīcijas un jāuzlabo tīro tehnoloģiju piekļuve tirgum Savienībā. Papildus minētajiem noteikumiem Regulas (ES) 2024/1735 26. pants atbalsta mērķi attīstīt un uzturēt industriālo bāzi atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju izvēršanai, lai nodrošinātu Savienības energoapgādi un izvairītos no atkarības šo tehnoloģiju piegādes ziņā. Tāpēc regulā noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpiemēro konkrēti ar cenu nesaistīti kritēriji vismaz 30 % no gada laikā izsolītā apjoma katrā dalībvalstī vai vismaz 6 gigavatiem atjaunīgās enerģijas apguvei gadā katrā dalībvalstī, izmantojot minētās regulas 4. panta 1. punkta a)–j) apakšpunktā uzskaitītās atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ([2]). Ar Regulas (ES) 2024/1735 26. pantu tiek ieviesta prasība dažus ar cenu nesaistītus kritērijus piemērot kā pirmskvalifikācijas kritērijus, savukārt attiecībā uz citiem kritērijiem dalībvalstis savā izsoles plānā var brīvi izlemt, vai tos piemērot kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus vai kā abu kritēriju veidu kombināciju. Turklāt saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 2. punkta pēdējo daļu dalībvalstīm nav liegts izmantot vēl citus ar cenu nesaistītus kritērijus papildus tiem, kas uzskaitīti 26. panta 2. punktā.

(2) Noteikumiem, kuros precizēti pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriji, kas būtu jāiekļauj izsolēs, lai apgūtu noteiktu atjaunīgo enerģiju, ir mērķis atvieglot Regulas (ES) 2024/1735 26. pantā noteikto kritēriju izstrādi un piemērošanu un nodrošināt vienotu pieeju visā Savienībā, vienlaikus dodot dalībvalstīm pietiekamu elastību. Saskaņotai kritēriju īstenošanai būtu jāsamazina darījumu izmaksas ekonomikas dalībniekiem un dalībvalstīm un jānovērš iekšējā tirgus sadrumstalotība saskaņā ar Savienības pievienotās vērtības principu. Tas būtu jādara, vienlaikus nodrošinot dalībvalstīm pietiekamu elastību pielāgot pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriju piemērošanu savu attiecīgo izsoļu sistēmu struktūrai un plānošanai, to specifiskajiem parametriem un citiem apsvērumiem, kas saistīti ar citiem sabiedriskās politikas mērķiem, saskaņā ar subsidiaritātes principu. Šo kritēriju piemērošana atjaunīgās enerģijas izsolēs nedrīkstētu apdraudēt izsoles pamatmērķus, proti, ātru, efektīvu un ilgtspējīgu atjaunīgās enerģijas apguvi, un tai būtu jānodrošina konkurenci veicinoša konkursa procedūra un juridiskā noteiktība. Šajā regulā ir precizēti pirmskvalifikācijas un piešķiršanas kritēriji, kas būtu jāiekļauj izsolēs, kuru mērķis ir apgūt atjaunīgo enerģiju, lai tā nodrošinātu, ka šie kritēriji tiek izstrādāti un piemēroti objektīvā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā, neizraisot nesamērīgu izmaksu pieaugumu.

([1]) OV L, 2024/1735, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

([2]) Ietvertās tehnoloģijas ir saules enerģijas tehnoloģijas, to vidū FE tehnoloģijas, saules siltumenerģijas elektrotehnoloģijas un saules siltumenerģijas tehnoloģijas; sauszemes vēja enerģijas un atkrastes atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas; siltumsūkņi un ģeotermālās enerģijas tehnoloģijas; ūdeņraža tehnoloģijas, to vidū elektrolīzeri un ūdeņraža elementi, ja tos izmanto atjaunīgās enerģijas ražošanai; ilgtspējīgas biogāzes un biometāna tehnoloģijas; ilgtspējīgu alternatīvo degvielu tehnoloģijas, kas ir atjaunīgo degvielu tehnoloģijas.

(3) Ar atbildīgu uzņēmējdarbību saistītajam kritērijam būtu jānodrošina, ka uzņēmumu veiktās darbības atbilst sabiedrības un dabas vajadzībām. Pamatojoties uz attiecīgo starptautisko standartu sistēmu, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām: ANO koncepcijas "Aizsargāt, respektēt un piedāvāt tiesiskās aizsardzības līdzekļus" īstenošana, ESAO Vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem par atbildīgu uzņēmējdarbību, ESAO Pienācīgas rūpības vadlīnijām atbildīgai uzņēmējdarbībai, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku (*MNE* deklarācija) un attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par pienācīgu rūpību korporatīvās ilgtspējas jomā ([3]), jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1760 ([4]), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2464 ([5]) un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/2772 ([6]), ieviešot pirmskvalifikācijas kritērijus par atbildīgu uzņēmējdarbību atjaunīgās enerģijas izsolēs, būtu jāiet tālāk, nekā to paredz pienācīgas rūpības prasības spēkā esošajos Savienības tiesību aktos, proti, būtu jānosaka, ka ir jārīkojas, lai pievērstos pienācīgas rūpības pamatelementiem attiecībā uz pretendenta ar izsoli saistīto vispārējo uzņēmējdarbību. Pretendentiem būtu arī jāpublisko informācija par attiecīgajiem veiktajiem pasākumiem. Lai neradītu pārmērīgu birokrātisko slogu, būtu jānosaka, ka fiziskām personām, uzņēmumiem, kuri neietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ([7]) darbības jomā, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, un atjaunīgās enerģijas energokopienām nav obligāti pildīt šo papildu pienākumu un ka tām būtu jāpiemēro vieglākas prasības, turklāt tajā pašā laikā no atbildīgas uzņēmējdarbības kritērija piemērošanas būtu pilnībā jāatbrīvo projekti, kuru jauda ir mazāka par 10 MW. Tomēr dalībvalstīm būtu jāsaglabā iespēja fiziskām personām, uzņēmumiem, kuri neietilpst Direktīvas 2013/34/ES darbības jomā, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, un atjaunīgās enerģijas energokopienām uzlikt pienākumu rīkoties, lai pievērstos pienācīgas rūpības pamatelementiem attiecībā uz projektiem, kuru jauda pārsniedz 10 MW. Novērtējums par atbilstību atbildīgas uzņēmējdarbības kritērijam būtu jābalsta uz pienācīgas rūpības pamatelementiem, kas noteikti Deleģētās regulas (ES) 2023/2772 I pielikumā ([8]).

(4) Lai panāktu energoapgādes un kritiskās energoinfrastruktūras drošību, ir būtiski nodrošināt augsta līmeņa kiberdrošību un datu drošību enerģijas ražošanas iekārtās. Kiberdrošības risks enerģētikas nozarē var negatīvi ietekmēt tās informācijas konfidencialitāti, kas apstrādāta atjaunīgās enerģijas iekārtu būvniecības un ekspluatācijas laikā, kā arī var ietekmēt operatora spēju saglabāt operatīvo kontroli pār iekārtu. Atjaunīgās enerģijas iekārtas saskaras ar visdažādākajiem kiberdrošības riskiem, kas saistīti ar piegādes ķēdi, piemēram, smagu un negaidītu piegādes ķēdes sabojāšanos, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) produktu, pakalpojumu vai procesu nepieejamību piegādes ķēdē vai kiberuzbrukumiem, ko uzsākuši aktori piegādes ķēdē, t. sk. arī ļoti pieredzējuši, neatlaidīgi un ļaunprātīgi valsts aktori un noziedznieki.

(5) Lai nodrošinātu, ka visi pretendenti pienācīgi pievēršas kiberdrošības un datu drošības riskam, izsolēs par atjaunīgās enerģijas apguvi būtu jāiekļauj pirmskvalifikācijas kritēriji, saskaņā ar kuriem pretendentiem jāīsteno kiberdrošības riska pārvaldības pasākumi, tie jāatspoguļo kiberdrošības plānā un jānodrošina, ka minētie pasākumi ir piemērojami piegādātāju nodrošinātajiem IKT produktiem vai pakalpojumiem. Ar atjaunīgās enerģijas iekārtu ekspluatāciju saistītu datu uzglabāšana un apstrāde jurisdikcijās ārpus Eiropas Ekonomikas zonas var apdraudēt iekārtu drošību un vispārējo sistēmu. Ir nepieciešams papildu datu aizsardzības līmenis, lai nodrošinātu iekārtu un vispārējās sistēmas drošību gadījumos, kad pretendents ir pakļauts trešās valsts jurisdikcijai, kas paredz, ka pretendentam ir jāziņo šīs

([3]) Jo īpaši Direktīva (ES) 2024/1760 par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju, kā arī Direktīva (ES) 2022/2464 (Direktīva par korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu), tostarp Deleģētā regula (ES) 2023/2772 attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem, jo īpaši 61. punkts.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1760 (2024. gada 13. jūnijs) par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un Regulu (ES) 2023/2859 (OV L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464 (2022. gada 14. decembris), ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza Regulu (ES) Nr. 537/2014, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Direktīvu 2013/34/ES (OV L 322, 16.12.2022., 15. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

([6]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2772 (2023. gada 31. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES papildina attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem (OV L, 2023/2772, 22.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013, 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

([8]) Sk. Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/2772, I pielikums, 61. punkts.

trešās valsts iestādēm informācija par programmatūras vai aparatūras ievainojamībām, pirms ir zināms, ka minētās ievainojamības ir izmantotas. Papildu datu aizsardzības līmenis ir nepieciešams arī tad, ja saskaņā ar publisku paziņojumu, kas sniegts Savienības vārdā saskaņā ar satvaru kopīgai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām ([9]) vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu vārdā, apdraudētāji, kas darbojas no minētās trešās valsts teritorijas, ir veikuši ļaunprātīgas kiberdarbības vai kampaņas. Šajā nolūkā dalībvalstīm jo īpaši būtu jāņem vērā mērķtiecīgi ierobežojošie pasākumi, ko Savienība noteikusi, lai atturētu no kiberuzbrukumiem, kas rada ārēju apdraudējumu Savienībai vai tās dalībvalstīm, un reaģētu uz tiem ([10]). Publiski paziņojumi dalībvalsts vārdā ir īpaši svarīgi attiecībā uz minētās dalībvalsts rīkotajām izsolēm. Šādos gadījumos pretendentiem būtu jāiesniedz pamatots kiberdrošības plāns, kurā izklāstīti tehniskie, operatīvie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu, ka dati, ko izmanto vai ģenerē ar izsoli saistītajai uzņēmējdarbībai, tiek glabāti un apstrādāti Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) un netiek nosūtīti ārpus EEZ. Ir svarīgi, lai operators, kas reģistrēts EEZ, saglabātu operatīvo kontroli pār iekārtu, lai nodrošinātu pienācīgu ES tiesību aktu pārraudzību un izpildi nolūkā garantēt iekārtas un vispārējās sistēmas drošību.

(6) Iekļaut kritērijus, kas garantētu pretendenta spēju īstenot projektu, ir būtiski, lai panāktu, ka pretendenti un to piedāvājumi ir ticami, ka tiem ir nepieciešamās tehniskās zināšanas, pieredze un finansiālās un ekonomiskās spējas un ka ir reālistisks uzņēmējdarbības un tehniskais plāns projekta pilnīgai un savlaicīgai pabeigšanai, ievērojot izsolē iekļautās dažādās specifikācijas un ar cenu nesaistīto kritēriju prasības. Tāpēc ir lietderīgi pieprasīt pretendentiem iesniegt konkrētus dokumentus un pierādījumus. Izstrādājot šādus kritērijus, dalībvalstīm būtu jāņem vērā arī projekta izmaksas, tā riski, projekta jauda, tehnoloģijas briedums, izsolei nepieciešamā inovācijas pakāpe un citi būtiski tirgus apstākļi. Tas ir īpaši svarīgi, jo pārmērīgu prasību noteikšana, piemēram, mazākiem projektiem, var mākslīgi ierobežot konkurenci un izslēgt mazākus dalībniekus, kas citādi varētu piedalīties izsolē. Turklāt pārmērīgu prasību noteikšana var ierobežot jaunu dalībnieku dalību izsolē. Savukārt lielākiem projektiem, kas saistīti ar lielāku risku, var būt nepieciešams noteikt stingrākus nosacījumus, lai nodrošinātu, ka projektus var īstenot pilnībā un laikus, vienlaikus joprojām garantējot konkurenci veicinošu konkursa procedūru.

(7) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jāiekļauj pirmskvalifikācijas kritēriji vai piešķiršanas kritēriji, lai novērtētu izsoles ieguldījumu ilgtspējas un noturības stiprināšanā. Regulas (ES) 2024/1735 25. pantā ir noteikts, ka līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem dažās publiskā iepirkuma procedūrās ir jāpiemēro minimālās obligātās prasības attiecībā uz vidisko ilgtspēju un dažas obligātās prasības, lai novērtētu piedāvājuma ieguldījumu noturības nostiprināšanā. Gan publiskā iepirkuma procedūras, gan izsoles atjaunīgo energoresursu apguvei veicina Savienības noturību. Uz publiskiem uzņēmumiem, kas darbojas enerģētikas nozarē un ir līgumslēdzēji saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES ([11]) 4. pantu, Regulas (ES) 2024/1735 25. pants attiecas, kad tie iepērk neto nulles emisiju tehnoloģijas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2024/1735 4. panta 1. punkta a)–k) apakšpunktā. Vienlaikus tie kā pretendenti var piedalīties arī atjaunīgās enerģijas izsolēs saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 26. pantu. Regulas (ES) 2024/1735 81. apsvērumā ir atgādināts, cik svarīgi ir nodrošināt, ka ilgtspējas un noturības prasības tiek piemērotas tā, lai nodrošinātu godīgu un vienlīdzīgu konkurenci starp tirgus dalībniekiem neatkarīgi no to īpašumtiesību struktūras. Lai nodrošinātu šādu godīgu un vienlīdzīgu konkurenci, noturības un vidiskās ilgtspējas prasību novērtēšanas nolūkā publiskajiem uzņēmumiem, kas piedalās atjaunīgās enerģijas izsolēs saskaņā ar 26. pantu, būtu jāpiemēro tikai 26. panta noteikumi. Neto nulles emisiju tehnoloģiju iepirkumam būtu jāpiemēro 25. pantā izklāstītie noteikumi, izņemot gadījumus, kad šādu iepirkumu izmanto, lai īstenotu projektus, kas piešķirti saistībā ar atjaunīgās enerģijas izsolēm saskaņā ar 26. pantu ([12]).

([9]) Padomes 2017. gada 19. jūnija secinājumi par satvaru vienotai ES diplomātiskajai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberdarbībām ("kiberdiplomātijas instrumentu kopums").

([10]) Padomes Regula (ES) 2019/796 (2019. gada 17. maijs) par ierobežojošiem pasākumiem pret kiberuzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis (OV L 129 I, 17.5.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/796/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) Uz šiem uzņēmumiem joprojām attiektos tiem piemērojamais vispārējais publiskā iepirkuma regulējums.

(8) Konkrēta kritēriju veida izvēle, lai novērtētu izsoles ieguldījumu ilgtspējas un noturības stiprināšanā (pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriji), ir to attiecīgo iestāžu kompetencē, kuras izstrādā konkrēto izsoli. Tomēr attiecīgajām iestādēm būtu jānodrošina, ka kritēriju veida izvēle neapdraud konkursa procedūras konkurenci veicinošo raksturu un nepamatoti nepalēnina atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju izvēršanu.

(9) Novērtējot izsoļu ieguldījumu noturībā, būtu jācenšas nodrošināt Savienības piekļuvi drošai un ilgtspējīgai energoapgādei, i) samazinot pašreizējo atkarību un izvairoties no jaunas stratēģiskas atkarības no atsevišķām trešām valstīm attiecībā uz neto nulles emisiju atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju un to galveno specifisko komponentu piegādi un ii) uzlabojot šo tehnoloģiju un komponentu izgatavošanas jaudu Savienībā. Tas būtu jādara, neapdraudot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ([13]) 3. panta 1. punktā noteiktā saistošā Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja 2030. gadam sasniegšanu. Lemjot par to, vai neto nulles emisiju tehnoloģijām vai to galvenajiem specifiskajiem komponentiem piemērot noturību kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriju, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā Savienības atkarības līmenis no trešās valsts saistībā ar minēto neto nulles emisiju tehnoloģiju vai tās galveno specifisko komponentu, alternatīvu piegādes avotu pieejamība un ietekme, kāda uz minētā galvenā konkrētā komponenta piegādi varētu būt noturības kā pirmskvalifikācijas kritērija, nevis kā piešķiršanas kritērija piemērošanai. Gadījumos, kad noturība izsolēs tiek izmantota kā piešķiršanas kritērijs, attiecīgajām iestādēm būtu jātiecas palielināt Savienības piegāžu diversifikācija prom no valsts, no kuras Savienība ir pārmērīgi atkarīga, piešķirot lielāku punktu skaitu pretendentiem, kas nodrošina lielāku piegādes avotu diversifikāciju salīdzinājumā ar pretendentiem, kuri atbilst minimālajām noturības prasībām.

(10) Lai novērstu Savienības atkarību no vienas trešās valsts, kas piegādā vairāk nekā 50 % konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas vai tās komponentu vai konkrētos apstākļos vismaz 40 %, un lai veicinātu piegāžu diversifikāciju, dalībvalstu attiecīgajām iestādēm būtu jāierobežo dalība attiecīgajās izsolēs vai jāpiešķir punkti, pamatojoties uz prasībām, kas saistītas ar galaprodukta un noteikta skaita tādu galveno specifisko komponentu izcelsmi, kuri noteikti Īstenošanas regulā (ES) 2025/1178 ([14]) un kuru izcelsme ir trešā valstī, no kuras Savienība ir pārmērīgi atkarīga. Turklāt ir lietderīgi ierobežot noteiktu galveno stratēģisko komponentu izcelsmi, ņemot vērā to tehnoloģisko vērtību un to centrālo lomu energoapgādes drošībā un konkrētu neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes ķēdē, bet attiecībā uz citiem galvenajiem specifiskajiem komponentiem pretendentiem būtu jāsaglabā elastība, izvēloties, kurus komponentus tie plāno iegādāties no trešās valsts, no kuras Savienība ir pārmērīgi atkarīga, ievērojot šajā regulā noteiktos ierobežojumus. Šīs prasības paredz praktisku un objektīvi pārbaudāmu metodiku, kā novērtēt izsolē iesaistīto neto nulles emisiju tehnoloģiju un to galveno specifisko komponentu noturību. Ir lietderīgi noteikt īpašas prasības dažādām tehnoloģijām un to galvenajiem specifiskajiem komponentiem, ņemot vērā to konkrētos apstākļus un īpašības, piemēram, alternatīvu piegādes avotu pieejamību, pietiekamu izgatavošanas jaudu visā pasaulē, tehnoloģijas brieduma un izvēršanas līmeni, diversifikācijas ietekmi uz piegādes ķēdēm un kopējās izmaksas. FE tehnoloģiju galaproduktu (saules fotoelementu sistēmu) un FE moduļu gadījumā Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/2446 ([15]) norādītie nepreferenciālie izcelsmes noteikumi paredz, ka tādu FE elementu (HS 8541 42) montāža, kas klasificēti tajā pašā tarifa pozīcijā kā FE moduļi (HS 8541 43), nozīmē, ka FE elementu vai līdzvērtīgu komponentu montāža FE moduļos nemainītu moduļa izcelsmi. Šā iemesla dēļ ir lietderīgi atsaukties uz saules fotoelementu sistēmas un FE moduļa montāžu, nevis uz to izcelsmi kā atsauci saistībā ar šo konkrēto izgatavošanas posmu ieguldījumu noturībā.

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([14]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2025/1178 (2025. gada 23. maijs), ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1735 piemērošanai attiecībā uz neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu un to galveno specifisko komponentu sarakstu, kas vajadzīgs, lai novērtētu ieguldījumu noturības stiprināšanā (OV L, 2025/1178, 18.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1178/oj).

([15]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(11) Dažu galveno specifisko komponentu gadījumā atkarības līmenis no vienas trešās valsts var būt tik augsts, ka noturības kritērija stingra piemērošana apdraudētu minētā komponenta piegādes drošību. Šādos gadījumos ir lietderīgi, ka attiecīgās iestādes saglabā zināmu elastību, lai palielinātu tādu galveno specifisko komponentu robežvērtību, kuru izcelsme var būt trešā valstī, no kuras ir pārmērīga atkarība.

(12) Veicot Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 8. punktā prasīto novērtējumu par noturības un ilgtspējas kritērijiem izsolēs, kuru nolūks ir veicināt atjaunīgo energoresursu enerģijas apguvi, un par to ietekmi uz atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju paātrinātu ieviešanu, Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā noturības kritērija efektivitāte un tas, vai šādu efektivitāti apdraud prakse, kuras mērķis ir mainīt neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu vai galveno specifisko komponentu montāžas izcelsmi vai vietu.

(13) Dalībvalstu attiecīgajām iestādēm būtu arī jānovērtē sauszemes vēja enerģijas tehnoloģiju, atkrastes vēja enerģijas tehnoloģiju un elektrolīzeru izsoļu ieguldījums noturības stiprināšanā pat tad, ja neviena trešā valsts nepiegādā vairāk par 50 % šo tehnoloģiju vai to komponentu vai noteiktos apstākļos – vismaz 40 %, ņemot vērā to, ka saistībā ar šīm tehnoloģijām pastāv būtisks risks, ka palielināsies atkarība no importa no Ķīnas Tautas Republikas, kas var apdraudēt Savienības piegādes drošību. Tā tas ir, ņemot vērā pašreizējās un prognozētās šo tehnoloģiju piedāvājuma un pieprasījuma tendences pasaulē un Savienībā, kā arī to, ka Ķīnas Tautas Republikas ražošanas jauda pārsniedz 50 % no pasaules ražošanas apjoma ([16]) un tās prognozētais ražošanas apjoms ievērojami pārsniedz iekšzemes mērķrādītājus un paredzamo pieprasījumu.

(14) Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 2. punktā norādīts, ka izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā var novērtēt, ieviešot kritērijus, kas saistīti ar vidisko ilgtspēju, kas pārsniedz minimālās prasības piemērojamajos tiesību aktos, inovāciju vai energosistēmas integrāciju.

(15) Regula (ES) 2024/1735 paredz, ka ar vidisko ilgtspēju saistītus apsvērumus iekļauj gan dažās publiskā iepirkuma procedūrās, gan dažās atjaunīgo energoresursu apguvi veicinošās izsolēs. Regula piešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras publiskajiem līgumiem noteikt minimālās prasības, kas saistītas ar vidisko ilgtspēju, un sīkāk precizēt vidiskās ilgtspējas kritērijus, kurus var izmantot atjaunīgo energoresursu apguvi veicinošās izsolēs. Minimālās prasības tiks noteiktas īstenošanas regulā, kas jāpieņem saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 25. panta 5. punktu, savukārt kritēriji – šajā regulā. Abu tiesību aktu uzdevums ir sasniegt to pašu mērķi – palielināt neto nulles emisiju tehnoloģiju vidisko ilgtspēju un samazināt to ietekmi uz vidi. Tomēr abu regulu pieeja un saturs atšķiras, lai ņemtu vērā dažādas konkrētās juridiskās pilnvaras, atšķirības procedūrās, kas attiecas uz publisko iepirkumu un atjaunīgo energoresursu apguvi veicinošām izsolēm, atšķirīgo tvērumu attiecībā uz aptvertajām neto nulles emisiju tehnoloģijām, atšķirības starp to iestāžu veidiem, kuras ir atbildīgas par šīm dažādajām procedūrām, un atšķirības ar to palīdzību apgūtajos apjomos.

(16) Izvēloties noteikt vidiskās ilgtspējas kritērijus, attiecīgajām iestādēm būtu jānosaka kritēriji, saskaņā ar kuriem novērtē ietekmi uz klimatu un vidi. To darot, tām būtu jāpiemēro viens vai vairāki šajā īstenošanas regulā noteiktie vidiskās ilgtspējas kritēriji vai citi kritēriji, kurus tās uzskata par būtiskiem.

(17) Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju oglekļa pēda ir viens no attiecīgajiem kritērijiem, ko dalībvalstu attiecīgās iestādes var ieviest izsolēs, lai novērtētu to ieguldījumu vidiskajā ilgtspējā. Lai šis kritērijs būtu objektīvs, pārredzams un nediskriminējošs, neto nulles emisiju tehnoloģiju oglekļa pēda būtu jāmēra un jānovērtē, pamatojoties uz aprites ciklu. Ir lietderīgi arī saskaņot aprites cikla oglekļa pēdas novērtēšanas metodes, lai samazinātu pieņēmumu robežas un uzlabotu rezultātu salīdzināmību, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu faktisku ieguldījumu vidiskajā ilgtspējā. Ir gaidāma turpmāka saskaņošana šajā jomā kā daļa no tīras rūpniecības kursa ([17]). Ja Savienības tiesību aktos ir paredzēta metode konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas oglekļa pēdas novērtēšanai, dalībvalstīm tā būtu jāizmanto savās nacionālajās izsolēs tādas atjaunīgās enerģijas apguvei, kurā izmanto minēto tehnoloģiju.

([16]) *IEA*, *Energy Technology Perspectives*, 2024. gads.
([17]) COM(2025) 85 final.

(18) Tā kā Savienības tiesību aktos nav paredzēta konkrēta metode vai metode, kuras gadījumā norādīts, ka to ir piemēroti izmantot kā aizstājēju konkrētas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas oglekļa pēdas novērtēšanai, lai uzlabotu rezultātu salīdzināmību, kad oglekļa pēdu izmanto kā kritēriju izsolēs, ir sīkāk jāprecizē minētā kritērija izstrādes parametri, jo īpaši attiecībā uz metodiku un datu kvalitātes prasībām.

(19) Pāreja uz aprites ekonomiku ir svarīgs Eiropas zaļā kursa elements, kā izklāstīts aprites ekonomikas rīcības plānā ([18]).

(20) Neto nulles emisiju tehnoloģiju izsoles var veicināt šo pārkārtošanos, nosakot pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus, kas saistīti ar apritīgumu. Ja iestādes nolemj to darīt, tām būtu jānosaka kritēriji attiecībā uz reciklējamību, remonta un uzturēšanas vienkāršību vai produktu modernizācijas, atkalizmantošanas, pārražošanas un pārjaunošanas vieglumu, vai reciklēto materiālu, arī kritisko izejvielu, izmantošanu vai saturu, atsaucoties uz vienu vai vairākiem būtiskiem produkta parametriem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1781 ([19]) I pielikumā.

(21) Biodaudzveidības zudums un ekosistēmu sabrukums ir viens no vislielākajiem draudiem, ar ko saskaras cilvēce. Savienība ir ieviesusi tiesisko regulējumu, stratēģijas un rīcības plānus dabas aizsardzībai un dzīvotņu un sugu atjaunošanai, piemēram, Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam ([20]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1991 ([21]). Klimata krīze izraisa biodaudzveidības izzušanu visā pasaulē, un biodaudzveidības izzušana saasina klimata pārmaiņas, proti, kā to apstiprinājuši jaunākie pētījumi, – tās ir cieši saistītas. Biodaudzveidībai un veselīgām ekosistēmām ir būtiska nozīme klimatnoturīgā attīstībā.

(22) Neto nulles emisiju tehnoloģijām var būt negatīva un pozitīva ietekme uz biodaudzveidību. Ir lietderīgi izstrādāt izsoļu kritērijus, kas palīdz saglabāt sugu, ekosistēmu un to reproduktīvās spējas daudzveidību. Negatīvā ietekme galvenokārt ir lokāla, un tā var ietvert dzīvotņu izzušanu vai noplicināšanos, kā arī sugu traucēšanu, arī trokšņa un sadursmju rezultātā. Pozitīva ietekme var ietvert klimata pārmaiņu mazināšanu, gaisa piesārņojuma mazināšanu un tādu iejaukšanos ainavā, kas labvēlīgi ietekmē savvaļas dzīvniekus. Pirmskvalifikācijas un/vai piešķiršanas kritērijiem, kas attiecas uz ietekmi uz biodaudzveidību, ir potenciāls veicināt sinerģiju starp neto nulles emisiju tehnoloģijām un biodaudzveidību. Projektu ietekme uz biodaudzveidību būtu pārredzami jāuzrauga visā projekta darbības laikā un vajadzības gadījumā jāveic adaptīvi pasākumi.

(23) Ja attiecīgās iestādes kā piešķiršanas kritēriju iekļauj neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmi uz biodaudzveidību, šim kritērijam būtu jāparedz neto pozitīvs ieguldījums bioloģiskajā daudzveidībā. Tādu pasākumu piemēri, kas vērsti uz pozitīvu neto ieguldījumu biodaudzveidībā, varētu būt dzīvotņu atjaunošana, pasākumi sugu dzīvotņu uzlabošanai un to populācijas palielināšanai vai pasākumi, kuru mērķis ir samazināt citu darbību radīto spiedienu uz vidi. Papildus kompensējošiem pasākumiem atalgojot pozitīvu neto ieguldījumu biodaudzveidībā, tiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi konkurējošiem pretendentiem, kuru projektiem ir atšķirīga ietekme, un tiek radīts stimuls novērst vai līdz minimumam samazināt negatīvo ietekmi.

(24) Energoefektivitātei ir izšķiroša nozīme, lai sasniegtu Savienības vērienīgos mērķus līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, kā noteikts paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %". Turklāt energoefektivitāte ir arī būtisks faktors enerģijas cenu pazemināšanā un Savienības energoapgādes noturības uzlabošanā, tādējādi nodrošinot gan taisnīgu, gan drošu zaļo pārkārtošanos.

([18]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020) 98 final).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1781 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko izveido satvaru ekodizaina prasību noteikšanai ilgtspējīgiem produktiem, groza Direktīvu (ES) 2020/1828 un Regulu (ES) 2023/1542 un atceļ Direktīvu 2009/125/EK (OV L, 2024/1781, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([20]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020) 380 final).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1991 (2024. gada 24. jūnijs) par dabas atjaunošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2022/869 (OV L, 2024/1991, 29.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj).

(25) Izsoles var veicināt energoefektivitāti, ieguldījuma ilgtspējā novērtēšanas posmā iekļaujot pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus, kas palīdz noteikt produktus, kuru energoefektivitāte tiks novērtēta, kā arī katram produktam piemērojamo novērtēšanas metodiku. Kritēriji attiecīgā gadījumā būtu jānosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1369 ([22]) 7. panta 2. punktu vai energoefektivitātes etalonrādītājiem, kas norādīti īstenošanas pasākumos, kuri pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK ([23]).

(26) Ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana ir svarīga Savienības noturībai, un ūdens resursu strukturāla nepareiza apsaimniekošana ir izraisījusi šā ierobežotā resursa un ar ūdeni saistīto ekosistēmu degradāciju un piesārņojumu. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ([24]) tika izveidots integrēts ūdens kvalitātes pārvaldības modelis, un Savienības ūdens resursu politikas mērķis ir nodrošināt eiropiešiem piekļuvi kvalitatīvam un pietiekamam ūdens daudzumam, garantēt visu ūdensobjektu labu stāvokli visā Eiropā, kā arī nodrošināt pietiekamu, līdzsvarotu un taisnīgu ūdens pieejamību visām nozarēm, kurās izmanto ūdeni, to vidū rūpniecībai. Dažas neto nulles emisiju tehnoloģijas to izmantošanas posmā ietekmē ūdeni, izmantojot ūdeni vai novadot notekūdeņus ūdensobjektos. Tāpēc tas var būt svarīgi, izstrādājot ar ūdeni saistītus, ar cenu nesaistītus vidiskās ilgtspējas kritērijus šādu tehnoloģiju izsolēs.

(27) Piesārņojuma samazināšana ir vēl viens būtisks Eiropas zaļā kursa elements, kā izklāstīts Nulles piesārņojuma rīcības plānā. Plānā ir noteikts mērķrādītājs samazināt gaisa, ūdens un augsnes piesārņojumu līdz līmenim, kas vairs netiek uzskatīts par kaitīgu veselībai un dabiskajām ekosistēmām un kas atbilst mūsu planētas iespējām. Neto nulles emisiju tehnoloģiju izsoles var samazināt šo piesārņotāju daudzumu, nosakot pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus, kas saistīti ar piesārņojuma līmeni. Ja attiecīgās iestādes nolemj izmantot šādus kritērijus, attiecīgā metodika, robežvērtības un atbilstības mehānismi būtu jānosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un pamatojoties uz tiem, ja tādi ir pieejami, un attiecīgā gadījumā ņemot vērā kritērijus, kas noteikti Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2023/2486 ([25]) C papildinājumā.

(28) Inovācija ir būtiska konkurētspējai, ekonomikas izaugsmei un atjaunīgās enerģijas ātrai apguvei. Direktīvas (ES) 2018/2001 mērķis ir veicināt inovāciju atjaunīgās enerģijas apguves jomā, nosakot indikatīvu mērķrādītāju – līdz 2030. gadam panākt, ka vismaz 5 % no jaunās uzstādītās atjaunīgās enerģijas jaudas veido inovatīvas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas. Inovācijas kritēriju integrēšanai izsoļu plānošanā būtu jāveicina pilnīgi jaunu risinājumu izstrāde vai risinājumu uzlabošana, kas pārsniedz pašreizējo tehnikas līmeni. Tas radīs stabilu satvaru, kas virzīs progresīvu tehnoloģiju ieviešanu, nodrošinot ilgtspējīgu un konkurētspējīgu virzību uz klimatneitralitāti.

(29) Izmantojot inovāciju kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriju izsolēs, ir lietderīgi nošķirt divu veidu izsoles. Pirmā, izplatītākā izsoļu grupa ir izsoles, kas nav īpaši vērstas uz inovāciju kā izsoles galveno virzītājspēku, bet kuru galvenais mērķis ir atjaunīgo energoresursu apguve. Lai gan šo izsoļu mērķis nav veicināt inovāciju kā tādu, dažus elementus, kas atalgo inovāciju, var iekļaut izsoles plānā kā piešķiršanas vai pirmskvalifikācijas kritērijus. Otru mazāku izsoļu apakškopu var dēvēt par pilnībā uz inovāciju vērstām izsolēm, kuru galvenais mērķis ir veicināt inovāciju, kas saistīta ar atjaunīgo energoresursu apgūšanu nākotnē, piemēram, viļņu, plūdmaiņu enerģijas projekti vai pūķveida vējturbīnu projekti.

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([25]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2486 (2023. gada 27. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē ilgtspējīgu ūdens un jūras resursu izmantošanu un aizsardzību, pāreju uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršanu un kontroli vai bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vidiskajiem mērķiem, un ar ko Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2021/2178 groza attiecībā uz minētajām saimnieciskajām darbībām specifiskām informācijas atklāšanas prasībām (OV L, 2023/2486, 21.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2486/oj).

(30) Abu veidu izsolēs, kurās inovācija ir iekļauta kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijs, attiecīgajām iestādēm vienmēr būtu jānovērtē kandidātprojektu ieguldījums minimālā galveno snieguma rādītāju uzlabošanas līmenī, lai panāktu, ka projekts nodrošina risinājumus, tehnoloģijas vai uzlabojumus, kas pārsniedz tirgū jau pieejamos sasniegumus un attiecībā pret izsoles priekšmetu. Galveno snieguma rādītāju izvēle, atbilstoši kuriem inovācija tiks salīdzināta ar pašreizējiem risinājumiem un tehnoloģijām, ir atkarīga no dalībvalstu izvirzītā sabiedriskās politikas mērķa. Tas var ietvert, piemēram, galvenos snieguma rādītājus, ar kuriem mēra tehnoloģijas energoražošanas efektivitātes uzlabojumus, reciklējamību, risinājuma vai tehnoloģijas elastību, lai veicinātu energosistēmas integrāciju, mazāku atkarību no izejvielām, tehnoloģijas ilgmūžību, mazāku ietekmi uz vidi vai citus galvenos snieguma rādītājus atkarībā no konkrētā publiskā mērķa, kas jāsasniedz, iekļaujot ar cenu nesaistītu inovācijas kritēriju.

(31) Pilnībā uz inovāciju vērstās izsolēs, ieviešot pirmskvalifikācijas kritērijus inovācijas novērtēšanai, būtu jāņem vērā arī ierosināto risinājumu vai tehnoloģiju briedums, lai garantētu, ka kandidātprojekts atbilst konkursa mērķiem un ierosinātās inovācijas nav tik agrīnā izstrādes posmā, ka tās netiks īstenotas. Attiecībā uz izsolēm, kas nav īpaši vērstas uz inovāciju, attiecīgajām iestādēm būtu arī jāļauj pieprasīt noteiktu kandidātprojektu gatavības līmeni, lai izvairītos no tādu ļoti agrīnās izstrādes stadijās esošu piedāvājumu saņemšanas, kuri, visticamāk, nespēs sasniegt izsoles mērķus.

(32) Zināšanu izplatīšana par visjaunākajām novatoriskām norisēm ir būtiska, lai vēl vairāk stimulētu inovāciju, jo īpaši pilnībā uz inovāciju vērstās izsolēs ([26]). Dalībvalstu attiecīgajām iestādēm kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriji būtu jāiekļauj vajadzība izplatīt uzvarējušā projekta rezultātus konferencēs, publikācijās, atvērtās piekļuves repozitorijos vai bezmaksas / atvērtā pirmkoda programmatūrā un vienmēr, kad vien ir attiecīgi operatīvi dati ar pienācīgiem konfidencialitātes pasākumiem. Tām arī būtu jāpieprasa, lai uzvarētājs apņemas EEZ ieinteresētajām personām savlaicīgi, par tirgus cenu, neekskluzīvi un nediskriminējoši darīt pieejamas licences attiecībā uz atbalstītajos pētniecības un attīstības projektos veiktās pētniecības rezultātiem, kuri ir aizsargāti ar intelektuālā īpašuma tiesībām. Attiecībā uz izsolēm, kas nav īpaši vērstas uz inovāciju, būtu jāļauj dalībvalstu attiecīgajām iestādēm kā pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus iekļaut šāda veida zināšanu izplatīšanas prasības.

(33) Līdz ar jaunu, mainīgu atjaunīgās enerģijas iekārtu ieviešanu elektroenerģijas sistēma saskaras ar īpašām problēmām, piemēram, nepieciešamību risināt tīkla pārslodzes problēmas, vienlaikus saglabājot tīkla stabilitāti. Šīs vajadzības parasti risina, izmantojot pārdispečēšanu un citus risinājumus, kas sistēmai rada izmaksas. Energosistēmas integrācijas kā ar cenu nesaistīta kritērija ieviešana atjaunīgās enerģijas izsolēs var mazināt šīs sistēmas izmaksas, mazinot ietekmi uz sistēmu, kurā izmanto atjaunīgās enerģijas projektu. Tomēr energosistēmas vajadzības nevar apmierināt, izmantojot tikai ar cenu nesaistītus kritērijus atjaunīgās enerģijas izsolēs, un tām ir vajadzīgi sistēmiski risinājumi, tajā skaitā tīkla plānošana, regulatīvie aspekti, tirgus signāli vai tīkla tarifi.

(34) Ar cenu nesaistīti energosistēmas integrācijas kritēriji būtu jāizstrādā tā, lai varētu piedalīties visas tehnoloģijas un risinājumi, kas var palīdzēt apmierināt apzinātās sistēmas vajadzības. Ja tas ir pienācīgi pamatots, pamatojoties uz apzinātajām sistēmas vajadzībām, vai atļauts Savienības tiesību aktos, izsolēs būtu jākoncentrējas arī uz vienu vai vairākām tehnoloģijām vai risinājumiem. Šīs tehnoloģijas vai risinājumus varētu iekļaut kandidātprojektā paredzētajās investīcijās vai iegūt, noslēdzot līgumu ar trešo personu, ja vien tie veido jaunas investīcijas. Šī iespēja ļaus pretendentiem izvēlēties visrentablākos risinājumus. Lai novērtētu dažādu tehnoloģiju un risinājumu ieguldījumu sistēmas vajadzību apmierināšanā, var būt vajadzīgi modelēšanas rīki, kas ļauj iestādēm objektīvi un nediskriminējoši aplēst scenāriju ietekmi uz energosistēmu ar kandidātprojektu un bez tā. Alternatīvas pieejas varētu būt vērstas uz objektīviem un pārbaudāmiem mainīgajiem lielumiem, kas kļūst par aizstājējiem vispārējo sistēmas vajadzību apmierināšanai vai par aizstājējiem saistībā ar konkrētu tehnoloģiju ieguldījumu, jo īpaši ņemot vērā tīkla plānošanu. Tomēr šīs alternatīvās pieejas rada risku, ka kandidātprojekta iespējamā ietekme uz sistēmu tiks novērtēta par zemu.

([26]) Zināšanu izplatīšanas veicināšana var būt būtiska ne tikai izsolēm, kurās tiek atalgota inovācija, bet arī cita veida atjaunīgo energoresursu izsolēm.

(35) Iekļaujot energosistēmas integrāciju kā kritēriju izsoles plānā, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā kandidātprojektu ieguldījums sistēmas vajadzību apmierināšanā, pamatojoties uz šādiem trim galvenajiem parametriem: kandidātprojektu ieguldījums elektroenerģijas sistēmas vajadzību apmierināšanā laiciskā ziņā; to ieguldījums energonesēju savienojumu izveidē un to ieguldījums elektroenerģijas sistēmas vajadzību apmierināšanā atrašanās vietas ziņā.

(36) Novērtējot kandidātprojektu ieguldījumu elektroenerģijas sistēmas vajadzību apmierināšanā laiciskā ziņā, būtu jāņem vērā plašs risinājumu klāsts, arī enerģijas uzkrāšana un pieprasījumreakcija, kas var palīdzēt novērst nelīdzsvarotību, ko rada atjaunīgās enerģijas ražošanas un elektroenerģijas pieprasījuma mainība. Atjaunīgās enerģijas apguves izsoļu ietvaros tādu aktīvu izmantošana, kas dod iespēju modulēt ražošanu, ievadīšanu tīklā vai patēriņu kandidātprojekta norises laikā, palīdz apmierināt sistēmas vajadzības, nodrošinot laicisko elastību. To var panākt, piemēram, apvienojot vairākas atjaunīgās enerģijas ražošanas tehnoloģijas, ražošanas aktīvus un elektroenerģijas uzkrāšanas aktīvus vai apvienojot ražošanas aktīvus un pieprasījuma aktīvus vai risinājumus, kas vajadzības gadījumā var palielināt vai samazināt elektroenerģijas pieprasījumu.

(37) Ja tiek novērtēts kandidātprojekta ieguldījums energonesēju savienojumu izveidē, būtu jāņem vērā spēja atjaunīgo enerģiju pārnest no viena energonesēja uz citu, izmantojot enerģijas pārveides aktīvus. Energonesēju savienojumi jo īpaši attiecas uz atjaunīgās elektroenerģijas pārveidošanu par citu energonesēju, piemēram, siltumu vai ūdeņradi, patēriņam pieprasījuma nozarē, kas elektroenerģiju tieši nepatērē. Tādējādi pakāpeniska elektroenerģijas sistēmas dekarbonizācija, ko veicina kandidātprojekts, var ļaut dekarbonizēt pieprasījuma nozares, kurās elektroenerģiju neizmanto, piemēram, siltums dažās dzīvojamās vai rūpnieciskās ēkās vai ūdeņradis dažos rūpnieciskos procesos. Tāpēc energonesēju savienojumi palīdz apmierināt energosistēmas vajadzības panākt dekarbonizāciju, ja izmaksu ziņā tas ir visefektīvākais ceļš. Turklāt enerģijas pārveides aktīvi, kas veido šos energonesēju savienojumus, piemēram, elektrolīzeri vai siltuma ražošanas un uzkrāšanas iekārtas, arī palīdz apmierināt elektroenerģijas sektora laiciskās elastības vajadzības.

(38) Ja tiek novērtēts kandidātprojekta ieguldījums elektroenerģijas sistēmas vajadzību apmierināšanā atrašanās vietas ziņā, galvenā uzmanība būtu jāpievērš mijiedarbībai starp tīkla topoloģiju un ražošanas un patēriņa aktīvu atrašanās vietu, kas var izraisīt tīkla pārslodzes problēmas un mazāku atjaunīgās enerģijas izmantošanu. Tāpēc optimāla jaunu atjaunīgās enerģijas ražošanas projektu un tīkla pieslēguma punkta atrašanās vieta var palīdzēt mazināt tīkla pārslodzes problēmas, un tai ir izšķiroša nozīme elektroenerģijas sistēmas vajadzību apmierināšanā. Tāpēc izsoles var ierobežot dalību, aprobežojoties ar projektiem, kas atrodas iepriekš noteiktās teritorijās, kurās tie var palīdzēt samazināt tīkla pārslodzi, vai piešķirt punktus kandidātprojektiem, pamatojoties uz to atrašanās vietas ietekmi.

(39) Lai nodrošinātu šajā regulā noteikto kritēriju lietderību atjaunīgās enerģijas izsolēs, dalībvalstu attiecīgajām iestādēm būtu jānosaka metodika šajā regulā noteikto, ar cenu nesaistīto kritēriju novērtēšanai, jāievieš piemēroti uzraudzības mehānismi un garantijas, lai nodrošinātu atbilstību šādiem kritērijiem, un pienācīgi sodi neatbilstības gadījumā. Šīs garantijas un sodi būtu jānosaka tādā līmenī, kas līdzsvaro nepieciešamību nodrošināt konkurenci piedāvājumu iesniegšanā, vienlaikus atturot uzņēmumus no piedāvājumu iesniegšanas bez stingra nodoma īstenot projektu un izpildīt projekta specifikācijas. Garantiju un sodu līmenis būtu jāizstrādā tā, lai pretendentiem būtu dārgāk nepildīt izsoles specifikācijas, nevis segt izmaksas un pildīt tās.

(40) Attiecībā uz dažiem kritērijiem atbilstību var būt nepieciešams pierādīt visā projekta darbības laikā, piemēram, ieguldījumam energosistēmas integrācijā, kiberdrošībā vai vidiskajā ilgtspējā var būt nepieciešams pastāvīgs monitorings. Ir lietderīgi ieviest saskaņotus noteikumus par šādas atbilstības pārbaudes laiku. Visiem pretendentiem izsolē būtu jāapņemas ievērot visas izsoles prasības un specifikācijas, kas iekļautas piedāvājumā, kad tie iesniedz savu piedāvājumu. Faktisko atbilstību prasībām, kas izriet no dažādiem ar cenu nesaistītiem kritērijiem un citām izsoles prasībām, var pierādīt dažādos laikos, kas attiecīgā gadījumā būtu jānosaka dalībvalstu attiecīgajām iestādēm.

(41) Pretendentiem būtu jāiesniedz īpaša dokumentācija, lai pierādītu atbilstību noteiktiem ar cenu nesaistītiem kritērijiem. Lai atjaunīgo energoresursu izsolēs pierādītu atbilstību pirmskvalifikācijas kritērijiem par atbildīgu uzņēmējdarbību, dalībvalstu attiecīgajām iestādēm būtu jāpieprasa trešo personu apliecināti paziņojumi par pienācīgu rūpību. Lai pierādītu kiberdrošības riska pārvaldības pasākumu rezultatīvu īstenošanu, pretendentam būtu jāiesniedz kiberdrošības plāns un tas regulāri jāatjaunina. Attiecīgā gadījumā iestādes var pieprasīt pretendentiem un to piegādātājiem veikt regulāras drošības revīzijas, ko īsteno neatkarīgas trešās personas, un regulāri iesniegt šo revīziju rezultātus.

(42) Šī regula neskar Direktīvas (ES) 2018/2001 4. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, kā arī Savienības starptautiskās saistības. Dalībvalstu attiecīgajām iestādēm izsolēs par atjaunīgās enerģijas apguvi būtu jāievieš pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriji saskaņā ar Savienības starptautiskajām saistībām un ievērojot attiecīgo prasību par ierobežojošu pasākumu noteikšanu drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ. Šādiem kritērijiem būtu arī jāatbilst, un tie nedrīkstētu būt tālejošāki par Savienības tiesību aktiem, un tiem būtu jāatbilst saistībām, kas uzņemtas saskaņā ar tirdzniecības un investīciju nolīgumiem, kuros Savienība vai dalībvalstis ir līgumslēdzējas puses, un tirdzniecības un investīciju režīmiem, kurus Savienība vai dalībvalsts ievēro.

(43) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Enerģētikas savienības komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DEFINĪCIJAS UN VISPĀRĪGIE PRINCIPI

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka specifikācijas Regulas (ES) 2024/1735 26. pantā noteiktajiem kritērijiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

1) "atjaunīgās enerģijas energokopiena" ir atjaunojamās enerģijas kopiena, kas definēta Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 16. punktā;

2) "pienācīga rūpība" ir process, kurā uzņēmumi identificē, novērš un mazina negatīvo ietekmi uz vidi un negatīvu sociālo ietekmi, ko rada ar izsoli saistītā uzņēmējdarbība, kā arī veic uzskaiti; tas ietver negatīvo ietekmi, kas ir saistīta ar paša uzņēmuma darbībām un augšupējo un lejupējo vērtības ķēdi, tostarp ar produktiem un pakalpojumiem, kā arī darījuma attiecībām;

3) "tīklu un informācijas sistēma" ir tīklu un informācijas sistēma, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2555 ([27]) 6. panta 1. punktā;

([27]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

4) “tīklu un informācijas sistēmu drošība” ir tīklu un informācijas sistēmu drošība, kas definēta Direktīvas (ES) 2022/2555 6. panta 2) punktā;

5) “operatīvā kontrole” ir pilnvaras ieviest un īstenot darbības politiku, kas reglamentē ikdienas darbības, procesus un resursus, lai nodrošinātu iekārtas un jo īpaši tās tīklu un informācijas sistēmu netraucētu darbību;

6) FE moduļa “montāža” ir vairāku FE elementu vai līdzvērtīgu komponentu, kas uzskaitīti Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2025/1178, integrēšana un savstarpēja savienošana vienā blokā;

7) “oglekļa pēda” ir siltumnīcefekta gāzu emisiju un siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu summa produkta sistēmā, ņemot vērā visas attiecīgās darbības sistēmas telpiskajās un laiciskajās robežās, kas izteikta kā oglekļa dioksīda ekvivalenti, kuri novērtēti, pamatojoties uz 100 gadu globālās sasilšanas potenciālu, un aprēķināta, pamatojoties uz aprites cikla novērtējuma pētījumu, kurā izmantota viena ietekmes kategorija – klimata pārmaiņas;

8) “aprites ekonomika” ir ekonomikas sistēma, kurā produktu, materiālu un citu resursu vērtība ekonomikā tiek saglabāta pēc iespējas ilgāk, veicinot to efektīvu izmantošanu ražošanā un patēriņā, tādējādi mazinot to izmantošanas ietekmi uz vidi, samazinot atkritumu daudzumu un bīstamo vielu izdalīšanos visos aprites cikla posmos, tostarp piemērojot atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju;

9) “ietekme uz biodaudzveidību” ir jebkādas biodaudzveidības izmaiņas, piemēram, sugu skaitliskums vai izplatība vai dzīvotņu un ekosistēmu izplatība, struktūra un funkcijas, kas izriet no neto nulles emisiju tehnoloģiju tiešas vai netiešas ietekmes visā to dzīves ciklā;

10) “energoefektivitāte” enerģiju ražojošu produktu gadījumā ir enerģijas izlaides attiecība pret enerģijas ielaidi, bet enerģiju pārveidojošu un enerģiju uzkrājošu produktu gadījumā – pārveidošanas efektivitāte, t. i., enerģijas izlaides attiecība pret enerģijas ielaidi;

11) “piesārņojums” ir piesārņojums, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ([28]) 3. panta 2. punktā, un ar ūdeni saistīta piesārņojuma gadījumā – kas definēts Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 33. punktā;

12) “laiciskā elastība” ir tirgus dalībnieku spēja pielāgot ražošanas, ievades tīklā un patēriņa modeļus, lai attiecīgajos laikposmos sekmētu sistēmas vajadzību apmierināšanu, parasti reaģējot uz tirgus signāliem, jo īpaši elektroenerģijas nozarē;

13) “atrašanās vietas ietekme” ir tirgus dalībnieku spēja palīdzēt apmierināt elektroenerģijas sistēmas vajadzības, pamatojoties uz objekta un tīkla pieslēguma punkta izvēli;

14) “energonesēju savienojums” ir tirgus dalībnieku spēja nodot enerģiju no viena energonesēja citam, izmantojot enerģijas pārveides aktīvus.

3. pants

Vispārēji principi

Ar cenu nesaistītie kritēriji izsolēs saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punktu atbilst šādiem vispārējiem principiem:

a) tos nosaka un izvērtē objektīvā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā, ņemot vērā izsoles politikas mērķus un katras tehnoloģijas iespējamo ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā;

([28]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

b) tie atspoguļo attiecīgo tehnoloģiju tirgus briedumu, un tos var izstrādāt, iesaistot attiecīgos ieinteresētos tirgus dalībniekus, to vidū izstrādātājus, ražotājus, pilsonisko sabiedrību un ekspertus, dažādos izsolē iekļautos, ar cenu nesaistītos kritērijos;

c) tie veicina atjaunīgās enerģijas ātru, efektīvu un ilgtspējīgu apguvi konkurētspējīgā veidā, piesaista privātās investīcijas un sniedz tādus ieguvumus kā investīciju noteiktība;

d) tie nodrošina konkurenci veicinošu konkursa procedūru un nerada nepārvaramus un nepamatotus šķēršļus ienākšanai tirgū un nesamērīgas izmaksas, vienlaikus atturot uzņēmumus no piedāvājuma iesniegšanas bez stingra nodoma īstenot projektu un ievērot projekta specifikācijas;

e) tos piemēro saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un Savienības saistībām saskaņā ar starptautiskajiem tirdzniecības un investīciju nolīgumiem;

f) tiem attiecībā uz minēto neto nulles emisiju tehnoloģiju izmanto Savienības tiesību aktos paredzētās novērtēšanas metodes, ja tādas ir pieejamas;

g) ja deleģētajos aktos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1781 4. pantu ir noteiktas snieguma klases attiecībā uz neto nulles emisiju tehnoloģijām, attiecīgos izsoles kritērijus šādas neto nulles emisiju tehnoloģijas izvēršanai nosaka, pamatojoties uz minētajām snieguma klasēm.

II NODAĻA

OBLIGĀTIE PIRMSKVALIFIKĀCIJAS KRITĒRIJI

4. pants

Atbildīga uzņēmējdarbība

1. Pirmskvalifikācijas kritērijos, kas saistīti ar atbildīgu uzņēmējdarbību, paredz, ka pretendenti, izņemot tad, ja tie ir fiziskas personas, uzņēmumi, uz kuriem neattiecas Direktīvas 2013/34/ES darbības joma, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, vai atjaunīgās enerģijas energokopienas, savā ar izsoli saistītajā uzņēmējdarbībā rīkojas, lai pievērstos Direktīvas (ES) 2024/1760 par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju 5. panta 1. punkta a)–g) apakšpunktā noteiktajiem pienācīgas rūpības pamatelementiem.

2. Attiecīgās iestādes pieprasa, lai pretendenti, izņemot fiziskas personas, uzņēmumus, uz kuriem neattiecas Direktīvas 2013/34/ES darbības joma, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, vai atjaunīgās enerģijas energokopienas, publiski paziņo par savu atbildīgo uzņēmējdarbību, izmantojot publisku paziņojumu, kas aptver vismaz galvenos elementus, kuri uzskaitīti Deleģētās regulas (ES) 2023/2772 I pielikuma 61. punkta a)–e) apakšpunktā.

3. Attiecīgās iestādes pieprasa, lai fiziskas personas, uzņēmumi, uz kuriem neattiecas Direktīvas 2013/34/ES darbības joma, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, un atjaunīgās enerģijas energokopienas, kas iesniedz piedāvājumu par projektiem, kuru jauda pārsniedz 10 MW, savā ar izsoli saistītajā uzņēmējdarbībā ziņo par pienācīgas rūpības pamatelementiem, kas noteikti Deleģētās regulas (ES) 2023/2772 I pielikuma 61. punkta c) un d) apakšpunktā, vai izmantojot Savienības līmenī ieteiktos brīvprātīgos ilgtspējas informācijas ziņošanas standartus, ja tādi ir pieejami.

4. Attiecīgās iestādes var piemērot 1. un 2. punktu fiziskām personām, uzņēmumiem, uz kuriem neattiecas Direktīvas 2013/34/ES darbības joma, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, un atjaunīgās enerģijas energokopienām, kas iesniedz piedāvājumu par projektiem, kuru jauda pārsniedz 10 MW. Ja tās minētos punktus piemēro minētajiem pretendentiem, 3. punktu nepiemēro.

5. pants

Kiberdrošība un datu drošība (pirmskvalifikācijas kritēriji)

Saskaņā ar pirmskvalifikācijas kritērijiem, kas saistīti ar kiberdrošību un datu drošību, pretendenti:

a) veic piemērotus un samērīgus tehniskus, operatīvus un organizatoriskus pasākumus, kas atspoguļo integrētas drošības un drošības pēc noklusējuma principus, lai nodrošinātu atjaunīgās enerģijas iekārtas tīklu un informācijas sistēmu drošību, attiecīgā gadījumā arī pasākumus, kas uzskaitīti Direktīvas (ES) 2022/2555 21. panta 2. punktā;

b) ja vismaz deviņus mēnešus pirms tādas izsoles publicēšanas, uz kuru attiecas Regulas (ES) 2024/1735 26. panta darbības joma, pretendents ir pakļauts trešās valsts jurisdikcijai, saskaņā ar kuru pretendentam ir jāpaziņo minētās trešās valsts iestādēm informācija par programmatūras vai aparatūras ievainojamībām, pirms ir zināms, ka minētās ievainojamības ir izmantotas, vai ja Savienības vai dalībvalsts, kas rīko izsoli, vārdā ir sniegts publisks paziņojums par to, ka apdraudētāji, kas darbojas no minētās trešās valsts teritorijas, ir veikuši ļaunprātīgas kiberdarbības vai kampaņas, iesniedz kiberdrošības plānu, kurā izklāstīts, kā pretendents garantē iekārtas un vispārējās sistēmas drošību, un jo īpaši veic nepieciešamos tehniskos, operatīvos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dati, kas tiek izmantoti vai ģenerēti ar izsoli saistītajā uzņēmējdarbībā, netiek pārsūtīti ārpus Eiropas Ekonomikas zonas;

c) ja pretendents paļaujas uz piegādātājiem, lai saņemtu IKT produktus, ko izmanto atjaunīgās enerģijas iekārtā vai IKT pakalpojumos, kas saistīti ar tās darbību, nodrošina un pierāda, ka piegādātāji veic a) apakšpunktā minētos pasākumus, un, ja minētie piegādātāji atbilst kādam no abiem b) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem attiecībā uz pretendentiem, nodrošina un pierāda, ka minētie piegādātāji veic arī b) apakšpunktā minētos pasākumus;

d) nodrošina, ka operators, kas reģistrēts Eiropas Ekonomikas zonā, saglabā kontroli pār iekārtas darbību.

6. pants

Spēja pilnībā un laikus īstenot projektu

1. Saskaņā ar pirmskvalifikācijas kritērijiem, kas saistīti ar spēju pilnībā un laikus īstenot projektu, pretendenti iesniedz vismaz divus no šādiem dokumentiem:

a) dokumentāciju, lai identificētu pretendentu vai pretendentus, ja ir konsorcijs, kas iesniedz piedāvājumu;

b) dokumentāciju, kas apliecina atbilstību piemērojamajiem tiesību aktiem, arī visas attiecīgās atļaujas, kas vajadzīgas projekta būvniecībai un ekspluatācijai, vai dokumentāciju, kas apliecina tiesības saņemt šādas atļaujas;

c) dokumentāciju par uzņēmuma finansiālo un ekonomisko stāvokli, kas pierāda tā finansiālo spēju pabeigt projektu un uzņemties iespējamās saistības, nevis iesniegt bankrota pieteikumu vai izvairīties no šo saistību uzņemšanās, izmantojot citus līdzekļus, piemēram, prasības par minimālo neto vērtību, peļņu vai ilgtermiņa parādu reitingu;

d) projekta aprakstu saskaņā ar izsoles specifikācijās iekļautajām prasībām;

e) pierādījumus par tehnisko realizējamību, zināšanām un pieredzi projekta pabeigšanai, arī pierādījumus par iepriekšējo pieredzi līdzīgu projektu pabeigšanā;

f) projekta būvniecības un ekspluatācijas grafiku, arī visu to attiecīgo starpposma darbību datumus, kas ļauj pabeigt projektu.

2. Šā panta 1. punktā noteiktās prasības maina atkarībā no projekta izmaksām, riska, projekta jaudas, tehnoloģijas brieduma, izsolei nepieciešamās inovācijas pakāpes un citiem būtiskiem tirgus apstākļiem.

III NODAĻA

IEGULDĪJUMS NOTURĪBAS STIPRINĀŠANĀ

7. pants

Ieguldījums noturības stiprināšanā

1. Ja vismaz deviņus mēnešus pirms tādas izsoles publicēšanas dienas, kas ir Regulas (ES) 2024/1735 26. panta darbības jomā, Komisija saskaņā ar minētās regulas 29. panta 2. punktu ir noteikusi, ka vairāk nekā 50 % no šīs daļas a)–f) apakšpunktā minēto neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu piegādes Savienībā ir no vienas trešās valsts vai ka šīs daļas a)–f) apakšpunktā minēto neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu piegāde no vienas trešās valsts Savienībā ir palielinājusies vidēji par vismaz 10 procentpunktiem divus gadus pēc kārtas un sasniedz vismaz 40 % no piegādes Savienībā, attiecīgās iestādes atļauj piedalīties izsolē vai piešķir punktus tikai piedāvājumiem, kas atbilst šādām prasībām attiecībā uz Īstenošanas regulā (ES) 2025/1178 uzskaitītajiem galaproduktiem un galvenajiem specifiskajiem komponentiem, kuri ir daļa no piedāvājuma:

a) attiecībā uz FE tehnoloģijām galaprodukti nav samontēti minētajā trešā valstī, un vismaz četru galveno specifisko komponentu izcelsme nav šajā trešā valstī. FE invertoriem un FE elementiem vai to ekvivalentiem nav izcelsmes šajā trešā valstī, un FE moduļi nav samontēti šajā trešā valstī;

b) attiecībā uz sauszemes vēja enerģijas tehnoloģijām galaproduktu izcelsme nav minētajā trešā valstī, un ne vairāk kā trīs galveno specifisko komponentu izcelsme ir šajā trešā valstī. Tiešās piedziņas pārvadu (ieskaitot ģeneratoru) un/vai pārnesumkārbas pārvadu (ieskaitot ģeneratoru) izcelsme nav minētajā trešā valstī;

c) attiecībā uz atkrastes vēja enerģijas tehnoloģijām galaproduktu izcelsme nav minētajā trešā valstī, un ne vairāk kā četru galveno specifisko komponentu izcelsme ir šajā trešā valstī. Tiešās piedziņas pārvadu (ieskaitot ģeneratoru) un/vai pārnesumkārbas pārvadu (ieskaitot ģeneratoru) izcelsme nav minētajā trešā valstī;

d) attiecībā uz elektrolīzeriem galaproduktu izcelsme nav minētajā trešā valstī, un ne vairāk kā divu galveno specifisko komponentu izcelsme ir šajā trešā valstī. bloka izcelsme nav minētajā trešā valstī;

e) attiecībā uz siltumsūkņu tehnoloģijām galaproduktu izcelsme nav minētajā trešā valstī, un ne vairāk kā viena galvenā specifiskā komponenta izcelsme ir šajā trešā valstī;

f) attiecībā uz visām neto nulles emisiju tehnoloģijām, kas ir Regulas (ES) 2024/1735 26. panta darbības jomā un kas nav a)–e) apakšpunktā uzskaitītās tehnoloģijas, galaproduktu izcelsme nav minētajā trešā valstī.

Ja vismaz deviņus mēnešus pirms attiecīgās izsoles publicēšanas dienas Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 29. panta 2. punktu ir noteikusi, ka papildus pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem vairāk nekā 85 % viena vai vairāku galveno specifisko komponentu piegādes Savienībā ir no vienas trešās valsts, dalībvalstis atļauj piedalīties izsolē vai piešķir punktus tikai piedāvājumiem, kuros vismaz vienam no minētajiem galvenajiem specifiskajiem komponentiem minētā komponenta daudzums, kura izcelsme ir minētajā trešā valstī, nepārsniedz 85 %.

Ja izsoles tiek publicētas mazāk nekā deviņus mēnešus pēc dienas, kad Komisija ir pēdējoreiz konstatējusi, kāds ir pirmajā un otrajā daļā minētais vienas trešās valsts izcelsmes komponentu piegādes īpatsvars Savienībā, attiecīgās iestādes šo punktu piemēro, pamatojoties vai nu uz pēdējo, vai iepriekšējo konstatējumu. Ja iepriekšēja konstatējuma nav, attiecīgās iestādes var piemērot šo punktu, pamatojoties uz jaunāko konstatējumu.

2. Ja 1. punktā izklāstītie nosacījumi nav izpildīti, bet vismaz deviņus mēnešus pirms tādas izsoles publicēšanas dienas, kas ir Regulas (ES) 2024/1735 26. panta darbības jomā, Komisija ir konstatējusi, ka vairāk nekā 50 % konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas viena vai vairāku galveno specifisko komponentu piegādes Savienībā ir no vienas trešās valsts vai ka viena vai vairāku minētās neto nulles emisiju tehnoloģijas galveno specifisko komponentu, kuru izcelsme ir vienā trešā valstī, piegāde Savienībā ir palielinājusies vidēji par vismaz 10 procentpunktiem divus gadus pēc kārtas un sasniedz vismaz 40 % no piegādes Savienībā, attiecīgās iestādes atļauj piedalīties izsolē vai piešķir punktus tikai tiem piedāvājumiem, kuros katra minētā specifiskā komponenta, kura izcelsme ir minētajā trešā valstī, daļa nepārsniedz 50 %. Piemērojot šo pienākumu, attiecīgās iestādes var apvienot pirmskvalifikācijas un piešķiršanas kritēriju piemērošanu dažādiem galvenajiem specifiskajiem komponentiem.

Ja piegādes daļa Savienībā, kuras izcelsme ir vienā trešā valstī, kas minēta pirmajā daļā, pārsniedz 85 %, attiecīgās iestādes var palielināt pirmajā daļā minēto komponentu maksimālā daudzuma ierobežojumu no 50 % līdz pat 85 %.

Ja izsoles tiek publicētas mazāk nekā deviņus mēnešus pēc dienas, kad Komisija ir pēdējoreiz konstatējusi, kāds ir pirmajā un otrajā daļā minētais vienas trešās valsts izcelsmes komponentu piegādes īpatsvars Savienībā, attiecīgās iestādes šo punktu piemēro, pamatojoties vai nu uz jaunāko, vai iepriekšējo konstatējumu. Ja iepriekšēja konstatējuma nav, attiecīgās iestādes var piemērot šo punktu, pamatojoties uz jaunāko konstatējumu.

3. Attiecībā uz sauszemes vēja enerģijas tehnoloģijām, atkrastes vēja enerģijas tehnoloģijām un elektrolīzeriem – ja Komisija izsoļu publicēšanas laikā saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1735 29. panta 2. punktu nav noteikusi, ka vairāk nekā 50 % specifiska neto nulles emisiju tehnoloģijas galaprodukta piegādes Savienībā vai vairāk nekā 40 % specifiska neto nulles emisiju tehnoloģijas galaprodukta piegādes Savienībā, ja piegāde ir palielinājusies vidēji par vismaz 10 procentpunktiem divus gadus pēc kārtas, nāk no vienas trešās valsts, attiecīgās iestādes noturības kritēriju piemēro, ļaujot piedalīties izsolē vai piešķirot punktus tikai piedāvājumiem, attiecībā uz kuriem vismaz 75 % no galaproduktiem, kas ir daļa no piedāvājuma, atbilst 1. punktā noteiktajām prasībām attiecībā uz galaproduktiem un galvenajiem specifiskajiem komponentiem, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri ir samontēti Ķīnas Tautas Republikā.

IV NODAĻA

IEGULDĪJUMS ILGTSPĒJAS STIPRINĀŠANĀ

8. pants

Vidiskā ilgtspēja – oglekļa pēda

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot oglekļa pēdas kritēriju, attiecīgās iestādes iekļauj pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, un starp tām neto nulles emisiju tehnoloģijām, uz kurām attiecas Regulas (ES) 2024/1735 26. pants, norāda neto nulles emisiju tehnoloģijas, kuru oglekļa pēda ir jānovērtē projekta vai komponenta līmenī, un attiecībā uz katru neto nulles emisiju tehnoloģiju – piemērojamo objektīvo, pārredzamo un nediskriminējošo oglekļa pēdas novērtēšanas metodiku.

2. Pretendentiem oglekļa pēda ir jāmēra un jāpaziņo, izmantojot aprites cikla novērtēšanas metodes, kas paredzētas saistošos Savienības tiesību aktos, kuri īpaši pievēršas izsolē iesaistītajām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām, ja tādas ir pieejamas. Ja nav saistošas Savienības metodikas konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas oglekļa pēdas mērīšanai un paziņošanai, bet ir saistoša Savienības metodika ražojuma oglekļa pēdas aprēķināšanai, un tiesību aktā, ar ko šo metodiku izveido, ir norādīts, ka to var izmantot kā norādījumus konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas oglekļa pēdas aprēķināšanai, pretendentam ir pienākums izmērīt un paziņot šīs neto nulles emisiju tehnoloģijas oglekļa pēdu, izmantojot minēto metodiku.

3. Ja izmantotajā metodikā tas nav norādīts, attiecīgās iestādes nosaka un publicē funkcionālās vienības, sistēmas robežas un pieņēmumus, kas izmantoti oglekļa pēdas mērīšanai, un uzliek pretendentiem pienākumu pārredzami ziņot par to aprēķiniem. Ja izmantotajā metodikā tas nav norādīts, valsts iestādes nosaka un atklāj modelēšanas un datu kvalitātes prasības attiecībā uz izmantotajiem primārajiem datiem, sekundārajiem datiem un datubāzēm. Attiecīgās iestādes pieprasa izmantot konsekventus un reprezentatīvus datus.

4. Attiecībā uz oglekļa pēdas metodikām, uz kurām neattiecas šā panta 2. punkts, oglekļa pēdas novērtējums aptver vismaz siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada šādi attiecīgo neto nulles emisiju tehnoloģiju aprites cikla posmi:

i) resursu ieguve, ražošana, pārstrāde un transportēšana;

ii) ražošanas procesi;

iii) šajos procesos izmantotā elektroenerģija/enerģija;

iv) komponentu un galaprodukta transportēšana;

v) uzstādīšana, ekspluatācija un apkope;

vi) izņemšana no ekspluatācijas un ekspluatācijas laika beigas.

9. pants

Vidiskā ilgtspēja – aprites ekonomika

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot aprites ekonomikas kritērijus kā pirmskvalifikācijas kritērijus vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, attiecīgās iestādes ņem vērā izsolē iesaistīto projektu ieguldījumu viena vai vairāku šādu parametru izpildē, ja tie veido būtisku daļu no ražojuma vidiskās ietekmes:

— ražojumu reciklējamība, atsaucoties uz vienu vai vairākiem būtiskiem produkta parametriem, kas noteikti Regulas (ES) 2024/1781 I pielikuma d) punktā,

— ražojumu remonta un uzturēšanas vienkāršība vai modernizācijas, atkalizmantošanas, pārražošanas un pārjaunošanas vieglums, atsaucoties uz vienu vai vairākiem būtiskiem ražojuma parametriem, kas noteikti Regulas (ES) 2024/1781 I pielikuma b), c) un e) punktā,

— reciklēto materiālu, arī kritisko izejvielu, izmantošana vai saturs ražojumos.

2. Nosakot 1. punktā minētos aprites ekonomikas kritērijus, attiecīgās iestādes izmanto metodes, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, kuri īpaši pievēršas neto nulles emisiju tehnoloģijām, kas ir šīs īstenošanas regulas darbības jomā, ja tādas ir pieejamas. Ja šādas metodes nav paredzētas vai minētas Savienības tiesību aktos, attiecīgās iestādes izmanto metodes, kas izklāstītas starptautiskajos standartos, ja tādi ir pieejami.

10. pants

Vidiskā ilgtspēja – ietekme uz biodaudzveidību

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot kritērijus, kas saistīti ar neto nulles emisiju tehnoloģiju darbību ietekmi uz biodaudzveidību, attiecīgās iestādes iekļauj pirmskvalifikācijas kritērijus vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, lai novērtētu projekta ieguldījumu saistībā ar neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmes uz biodaudzveidību mazināšanu to uzstādīšanas, ekspluatācijas un izņemšanas no ekspluatācijas laikā, kā noteikts 2. un 3. punktā.

2. Ja attiecīgās iestādes kā pirmskvalifikācijas kritēriju iekļauj neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmi uz biodaudzveidību, kritērijs ietver šādus elementus:

a) iekārtas pozitīvās un negatīvās ietekmes uz biodaudzveidību monitoringa sistēmas esību uzstādīšanas, ekspluatācijas un izņemšanas no ekspluatācijas laikā;

b) apņemšanos īstenot adaptīvus risinājumus, lai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz biodaudzveidību, kas konstatēta vides novērtējumos, kurus veic, ja tas ir būtiski saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ([29]) un/vai Padomes Direktīvu 92/43/EEK ([30]) un šā punkta a) apakšpunktu, un nodrošinātu risinājumu rezultativitāti, lai pozitīvi ietekmētu biodaudzveidību, ja šādi risinājumi tiek ieviesti.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minētā sistēma uzrauga ietekmi uz zemi, ietekmi virs zemes, augsnēs, ūdenī, jūras gultnē, virs jūras gultnes, virs jūras virsmas, arī troksni un piesārņojumu, ja tas ir būtiski konkrētajai tehnoloģijai.

Datus un informāciju, ko savākusi pirmās daļas a) apakšpunktā minētā sistēma, kopīgo vismaz ar zinātnieku aprindām un publiskajām iestādēm, ja vien tā nav komerciāli sensitīva informācija.

3. Ja attiecīgās iestādes kā piešķiršanas kritēriju iekļauj neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmi uz biodaudzveidību, saskaņā ar kritēriju nodrošina neto pozitīvu ieguldījumu biodaudzveidībā ([31]), ja publiskā iestāde to ir atzinusi par būtisku, vienā vai vairākās šādās jomās:

a) dzīvotņu un/vai sugu aizsardzība saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK;

b) savvaļas putnu, arī to dzīvotņu, aizsardzība saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK ([32]);

c) ekosistēmu atjaunošana saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1991;

d) attiecībā uz atkrastes iekārtām – laba vides stāvokļa sasniegšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK ([33]);

e) laba ūdeņu stāvokļa sasniegšana saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

Pasākumus šā kritērija izpildei var veikt objektā vai ārpus tā.

11. pants

Vidiskā ilgtspēja – energoefektivitāte

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot energoefektivitātes kritērijus, attiecīgās iestādes iekļauj pirmskvalifikācijas kritērijus vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, kas nosaka ražojumus, kuru energoefektivitāte tiek novērtēta, un katram ražojumam – piemērojamo novērtēšanas metodiku. Energoefektivitāti mēra un novērtē, pamatojoties uz attiecīgā ražojuma metodēm, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, ja tādas ir pieejamas.

2. Ja uz ražojumu attiecas deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/30/ES ([34]), vai saistīts Komisijas īstenošanas akts, 1. punktā minētais kritērijs atbilst Regulas (ES) 2017/1369 7. panta 2. punktā noteiktajam kritērijam.

([29]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

([30]) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu un savvaļas floras un faunas aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([31]) Neto pozitīvais ieguldījums biodaudzveidībā ir papildu saglabāšanas/atjaunošanas rezultāts, kas ir plašāks par kompensējošiem pasākumiem, t. i., pasākumiem, kas izstrādāti, lai kompensētu projekta radīto atlikušo nenovēršamo negatīvo ietekmi uz biodaudzveidību pēc tam, kad ir veikti pienācīgi novēršanas un mazināšanas pasākumi.

([32]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([33]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([34]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm (OV L 153, 18.6.2010., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj).

3. Ja uz ražojumu, uz ko neattiecas 2. punkts, attiecas īstenošanas pasākums saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK, kritēriju attiecina uz ražojumiem, kas atbilst energoefektivitātes etalonrādītājiem, kas noteikti attiecīgajā īstenošanas pasākumā.

4. Ja uz ražojumu neattiecas 2. vai 3. punkts, energoefektivitāti mēra un novērtē, pamatojoties uz citām metodēm, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, ja tādas ir pieejamas.

5. Ja Savienības tiesību aktos nav paredzētas attiecīgas metodes un 4. punktu nepiemēro, energoefektivitāti mēra un novērtē, pamatojoties uz starptautiskiem standartiem.

12. pants

Vidiskā ilgtspēja – efektīva ūdens izmantošana un risinājumi, kas novērš ūdens piesārņojumu

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot ar ūdeni saistītus kritērijus, attiecīgās iestādes iekļauj pirmskvalifikācijas kritērijus vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, lai novērtētu projekta darbības ieguldījumu ūdensobjektu saglabāšanā un attiecīgā gadījumā stāvokļa uzlabošanā.

2. Ja attiecīgās iestādes kā pirmskvalifikācijas kritēriju iekļauj neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmi uz ūdeni, kritērijs ietver šādus elementus:

a) iekārtas pozitīvās un negatīvās ietekmes uz ūdeni monitoringa sistēmas esība visos attiecīgajos aprites cikla posmos;

b) apņemšanās īstenot adaptīvus risinājumus, lai izvairītos no negatīvas ietekmes uz ūdens stāvokli un attiecīgā gadījumā nodrošinātu risinājumu rezultativitāti pozitīvas ietekmes radīšanā un palīdzētu saglabāt vai sasniegt labu ūdeņu stāvokli, ko apliecina a) apakšpunktā minētā monitoringa sistēma.

3. Ja attiecīgās iestādes kā piešķiršanas kritēriju iekļauj neto nulles emisiju tehnoloģiju ietekmi uz ūdeni, šim kritērijam jāprasa pozitīvs ieguldījums, lai sasniegtu vai saglabātu labu ūdens kvalitāti un daudzumu saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

13. pants

Vidiskā ilgtspēja – piesārņojums

Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot ar piesārņojumu saistītus kritērijus, attiecīgās iestādes iekļauj pirmskvalifikācijas kritērijus vai piešķiršanas kritērijus, vai abu kritēriju kombināciju, lai novērtētu projekta ieguldījumu tāda piesārņojuma samazināšanā, kas nav siltumnīcefekta gāzes, uzstādīšanas, ekspluatācijas un izņemšanas no ekspluatācijas laikā. Attiecīgo metodiku, robežvērtības un atbilstības mehānismus nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un pamatojoties uz tiem, ja tādi ir pieejami, un attiecīgā gadījumā ņemot vērā kritērijus, kas noteikti Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2023/2486 C papildinājumā.

14. pants

Ieguldījums ilgtspējā – inovācija

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot inovācijas kritērijus, attiecīgās iestādes attiecīgā gadījumā nošķir:

a) pilnībā uz inovāciju vērstas izsoles, kas īpaši vērstas uz jaunu tehnoloģiju vai risinājumu veicināšanu; un

b) izsoles, kas nav īpaši vērstas uz inovāciju kā izsoles galveno virzītājspēku.

Abu veidu izsolēs ar inovācijas pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriju izmantošanu ievieš prasību, ka visiem projektiem jāsasniedz minimālais uzlabojumu līmenis galvenajos snieguma rādītājos, kas pārsniedz to tehnoloģiju un risinājumu līmeni, kuri jau ir pieejami tirgū, un attiecībā uz tās izsoles priekšmetu, kurā tie piedalās.

2. Papildus 1. punkta otrās daļas prasībām 1. punkta a) apakšpunktā minēto izsoļu ieguldījumu inovācijā, izmantojot priekškvalifikācijas kritērijus, novērtē, ieviešot prasību, ka visiem projektiem jābūt noteiktam gatavības līmenim. Šāda veida izsolēs attiecīgās iestādes iekļauj papildu prasības par to, ka uzvarējušam pretendentam ir jāizplata zināšanas par inovatīviem projektu rezultātiem vai jāpiedāvā tādu pētniecības rezultātu un izstrādes projektu licences, kurus aizsargā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, par tirgus cenu, neekskluzīvi un nediskriminējoši, lai tos varētu izmantot ieinteresētās personas EEZ.

3. Papildus 1. punkta otrās daļas prasībām 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoļu ieguldījumu inovācijā, izmantojot priekškvalifikāciju, var novērtēt, ieviešot prasību, ka visiem projektiem jābūt noteiktam gatavības līmenim. Šāda veida izsolēs attiecīgās iestādes var iekļaut arī papildu prasības attiecībā uz zināšanu par inovatīviem projektu rezultātiem izplatīšanas praksi vai licencēšanas praksi turpmākiem pētniecības rezultātiem un izstrādes projektiem, kurus aizsargā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, par tirgus cenu, neekskluzīvi un nediskriminējoši, lai tos varētu izmantot ieinteresētās personas EEZ.

4. Šā panta 2. un 3. punktā minētajā izsolē ierosinātās inovācijas brieduma pakāpi attiecīgā gadījumā novērtē, izmantojot ticamas un iedibinātas metodes, piemēram, atsauci uz tehnoloģijas gatavības līmeni.

15. pants

Ieguldījums ilgtspējā – energosistēmu integrācija

1. Izvēloties novērtēt Regulas (ES) 2024/1735 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto izsoles ieguldījumu ilgtspējas stiprināšanā, izmantojot energosistēmas integrācijas kritērijus, attiecīgās iestādes ņem vērā iesaistīto projektu ieguldījumu to sistēmas vajadzību apmierināšanā, kas izriet no to darbības, pamatojoties uz laika elastību, atrašanās vietas ietekmi un energonesēju savienojumus saskaņā ar 2., 3.un 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Iesaistītā projekta laicisko elastību novērtē attiecībā uz ierosinātajiem risinājumiem kā jaunas investīcijas vai kā iepirkumu ar trešo personu starpniecību, jo īpaši vairāku atjaunīgās enerģijas ražošanas tehnoloģiju, ražošanas aktīvu un elektroenerģijas uzkrāšanas aktīvu kombinācijas veidā vai ražošanas aktīvu un pieprasījuma aktīvu vai risinājumu kombinācijas veidā. Ja vien tas nav pienācīgi pamatots, šis novērtējums neizslēdz nevienu tehnoloģiju, kas var palīdzēt apmierināt apzinātās sistēmas vajadzības.

3. Iesaistītā projekta atrašanās vietas ietekmi uz sistēmas vajadzībām novērtē, ņemot vērā projekta attiecīgo iezīmju kombināciju, ieskaitot ražošanas laicisko profilu vai ražošanas jaudu, un objekta un tīkla pieslēguma punkta izvēli, vienlaikus ņemot vērā tīkla plānošanu.

4. Iesaistītā projekta spēju veidot energonesēju savienojumus novērtē attiecībā uz to spēju pārnest atjaunīgo enerģiju no viena energonesēja uz citu un jo īpaši attiecībā uz to, vai tas ietver ražošanas aktīvu un enerģijas pārveides aktīvu kombināciju.

V NODAĻA

NOVĒRTĒŠANA UN ATBILSTĪBA KRITĒRIJIEM

16. pants

Izsoļu pirmskvalifikācijas vai piešķiršanas kritēriju un atbilstības aspektu novērtēšana

1. Attiecīgās iestādes nosaka pārredzamu, objektīvu un nediskriminējošu metodiku, lai novērtētu piedāvājumu atbilstību izraudzītajiem ar cenu nesaistītajiem kritērijiem, jo īpaši izmantojot kritēriju kvantitatīvu novērtēšanu, kas balstīta uz vērtēšanas metodi, kura izstrādāta un publicēta pirms konkursa procedūras. Ja kvantitatīvs novērtējums nav iespējams, var noteikt ar cenu nesaistītu kritēriju kvalitatīvu novērtēšanu, ja to pamato izvirzītie sabiedriskās politikas mērķi un ja tā ir izstrādāta tā, lai mazinātu gan administratīvo slogu, gan juridiskas apstrīdēšanas risku. Piedāvājumu novērtēšanas metodiku izstrādā pēc apspriešanās un sadarbības ar ieinteresētajām personām un ekspertiem. Ja attiecīgajām iestādēm nav pietiekami daudz informācijas, lai iepriekš noteiktu vērtēšanas metodi, attiecīgā aspekta novērtēšanu var arī noteikt, atsaucoties uz augstākās cenas solītāju attiecībā uz konkrēto ar cenu nesaistīto kritēriju. Šādā gadījumā ievieš pasākumus, lai ierobežotu stratēģisko solīšanu.

2. Visi izsoles pretendenti solīšanas brīdī vai agrāk apņemas ievērot izsoles prasības un savā piedāvājumā iekļautās specifikācijas. Attiecīgās iestādes izlemj, kurā brīdī pretendentiem jāpierāda atbilstība ar cenu nesaistītiem kritērijiem, kas attiecīgā gadījumā var notikt dažādos laika brīžos visā projekta darbības laikā.

3. Izņemot pretendentus, kas kvalificējami kā fiziskas personas, uzņēmumi, uz kuriem neattiecas Direktīvas 2013/34/ES darbības joma, kā definēts tās 19.a un 29.a pantā un to turpmākās izmaiņās, un atjaunīgās enerģijas energokopienas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 16. punktā, atbilstību 4. pantā minētajiem kritērijiem novērtē, salīdzinot ar attiecīgiem pamatojošiem paziņojumiem, ko apliecina neatkarīgas trešās personas. Pretendenti, uz kuriem attiecas ilgtspējas ziņojumu sniegšana saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, var sniegt attiecīgu informāciju par to, kā tie izpilda 4. panta prasības, izmantojot tajā paredzēto formātu.

4. Atbilstību 5. pantā minētajiem kritērijiem novērtē, pieprasot pretendentiem iesniegt kandidātprojekta kiberdrošības plānu un projekta īstenošanas laikā to regulāri atjaunināt.

5. Atbilstību 7. pantā minētajiem kritērijiem novērtē, pieprasot pretendentiem iesniegt muitas dokumentus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 ([35]), ja tādi ir pieejami, un citus attiecīgus dokumentus, kas apliecina neto nulles emisiju tehnoloģijas vai tās galveno specifisko komponentu izcelsmi vai montāžas vietu, arī rēķinus vai jebkādus citus līdzekļus.

6. Attiecīgās iestādes, kas izmanto ar cenu nesaistītus kritērijus, nodrošina to ievērošanu.

7. Attiecīgās iestādes pieprasa pretendentiem iesniegt atbilstošas garantijas, lai nodrošinātu atbilstību izsoles specifikācijās noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem attiecas šī regula, piemēram, piedāvājuma garantijas, pabeigšanas garantijas un izpildes garantijas.

8. Nosakot 7. punktā minēto garantiju līmeni, attiecīgās iestādes ņem vērā arī tādus apsvērumus kā projekta izmaksas, projekta risks, projekta jauda, šīs jaudas vērtība energosistēmai, tehnoloģijas briedums, izsoles prasītās inovācijas pakāpe, citi būtiski tirgus apstākļi un pārkāpuma raksturs. Garantijas līmenis ir pietiekami augsts, lai atturētu izmantot piedāvājumu iesniegšanas stratēģijas, kurās neievēro ar cenu nesaistītus kritērijus.

([35]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

17. pants

Sodi

1. Attiecīgās iestādes nosaka sodus par neatbilstību kritērijiem, uz kuriem attiecas šī regula. Minētie sodi var būt dažāda veida, piemēram, vienreizējas soda naudas, soda naudas par dienu, atbalsta samazinājumi vai atcelšana vai izslēgšana no dalības turpmākās izsoles kārtās.

2. Nosakot 1. punktā minēto sodu līmeni, attiecīgās iestādes ņem vērā arī tādus apsvērumus kā projekta izmaksas, projekta risks, projekta jauda, šīs jaudas vērtība energosistēmai, tehnoloģijas briedums, izsoles prasītās inovācijas pakāpe, citi būtiski tirgus apstākļi un pārkāpuma raksturs. Sodu līmenis ir pietiekami augsts, lai atturētu izmanto piedāvājumu iesniegšanas stratēģijas, kurās neievēro ar cenu nesaistītus kritērijus.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

18. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025.gada 23. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN